

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Dato: 21. januar 2014
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Annemette Ross
Sagsnr.: 2013-706-0023
Dok.: 1042427

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

**forslag til lov om ændring af lov om fonde og visse foreninger
(Forhøjelse af beløbsgrænsen for små fonde, udvidet adgang
til uddeling af gaver, indsigt i fonde og foreningers
årsregnskaber m.v.) (L 114)**

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Samtlige byretter, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Juridisk Institut, Advokatrådet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Energi, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Revisorforening, Danske Advokater, Danske Boligadvokater, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsmæglernes Landsorganisation, Energitilsynet, Finans og Leasing, Forbrugerklagenævnet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, FSR – Danske Revisorer, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Håndværksrådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISOBRO, IT-branchen, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Politiforbundet i Danmark, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rigsadvokaten og Syddansk Universitet, Juridisk Institut.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende:

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Samtlige byretter, Advokatrådet, Akademikerne, Dansk arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Danske advokater, Datatilsynet, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, FSR – Danske revisorer, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISOBRO, Landsorganisationen i Danmark, Realkreditrådet og Rigsadvokaten.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarerne er anført med *kursiv*.

Bemærkninger af mere generel politisk karakter samt forslag og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i høringsoversigten.

2. Høringssvarerne

2.1. Indledning

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Samtlige byretter, Akademikerne, Dansk arbejdsgiverforening, Datatilsynet, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Landsorganisationen i Danmark og Realkreditrådet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Rigsadvokaten har telefonisk oplyst, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget.

2.2. Generelle bemærkninger

Advokatrådet og **Danske Advokater** anfører, at det bør overvejes at samle reguleringen af erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde i én samlet fondslov. I overensstemmelse med Erhvervsfondsudvalgets anbefaling herom bør det endvidere overvejes, om en fortsat opsplittning af fondsmyndighedskompetencen er nødvendig.

I en række øvrige høringssvar (**Landsorganisationen i Danmark** (herefter LO), **Dansk Industri, FSR – Danske Revisorer, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISOBRO**) peges der på, at der bør tilstræ-

bes en endnu større ensretning af regelsættene for erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde, end der med lovforslaget lægges op til.

Som anført under pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger finder regeringen det hensigtsmæssigt, at der i forhold til de grundlæggende regler om fonde sikres fortsat parallelitet mellem de to regelsæt, idet en sådan parallelitet vil sikre klarhed og brugervenlighed for dem, som i det daglige gør brug af fondslovgivningen. Endvidere vil misforståelser og uklarheder i retsanvendelsen herved i videst muligt omfang kunne undgås.

På en række områder gør der sig imidlertid særegne hensyn gældende for de erhvervsdrivende fonde i forhold til de ikke-erhvervsdrivende fonde. Særligt for så vidt angår hensynet til konsolidering og videreudbygning af erhvervsdriften vil der være en række forhold, som ikke har samme relevans for de ikke-erhvervsdrivende fonde.

Ved lovforslagets udarbejdelse har Justitsministeriet derfor nøje overvejet relevansen af og formålet med – især i forhold til de mindre fonde – at fastlægge yderligere krav til de ikke-erhvervsdrivende fonde. I den forbindelse har den administrative byrde, der i givet fald ville være forbundet med sådanne yderligere krav, indgået.

På en række punkter har ministeriet fundet det hensigtsmæssigt at foreslå en regulering af de ikke-erhvervsdrivende fonde, der svarer til den, som forventes fastsat for de erhvervsdrivende fonde. På andre punkter – f.eks. i forhold til kravene til god fondsledning og til revision – har ministeriet derimod ikke fundet tilstrækkeligt behov for at fastsætte regler for de ikke-erhvervsdrivende fonde, der svarer til dem, som forventes fastsat for de erhvervsdrivende fonde, jf. herved også pkt. 2.3 nedenfor.

De nævnte forhold taler efter Justitsministeriets opfattelse for, at reglerne om henholdsvis erhvervsdrivende fonde og ikke-erhvervsdrivende fonde som hidtil reguleres i særskilte love. I forhold til spørgsmålet om én samlet fondslov finder Justitsministeriet endvidere, at der – i lyset af at Erhvervsfondsudvalget for kort tid siden har foretaget en tilbundsgående gennemgang af hele erhvervsfondsloven med henblik på at revidere denne – ikke på nuværende tidspunkt er tilstrækkeligt grundlag for at overveje en sådan mere grundlæggende ændring af regelgrundlaget for fonde.

For så vidt angår spørgsmålet om placering af fondsmyndighedskompetencen hos dels Civilstyrelsen dels Erhvervsstyrelsen, skal Justitsministeriet henviser til det kommende lovforslag vedrørende en ny erhvervsfondslov, som erhvervs- og vækstministeren – på baggrund af Erhvervsfundsudvalgets anbefalinger i ”Rapport om fremtidens regulering af erhvervsdrivende fonde” fra december 2012 – forventes at fremsætte senere i denne folketingssamling.

2.3. Kravene til en selvstændig ledelse

LO anfører, at erhvervsfundsudvalgets anbefalinger vedrørende ledelsens uafhængighed og vederlag med fordel kan overføres på de ikke-erhvervsdrivende fonde, samt at der for de erhvervsdrivende fonde og ikke-erhvervsdrivende fonde bør gælde samme frist i forhold til meddelelse til fondsmyndigheden om en ændret sammensætning af bestyrelsen.

Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISOBRO og FSR – Danske revisorer opfordrer til, at Erhvervsfundsudvalgets forslag om god fondsledelse også indføres i forhold til de ikke-erhvervsdrivende fonde. **FSR – Danske Revisorer** finder endvidere, at der også i forhold til ikke-erhvervsdrivende fonde bør stilles krav om, at en tredjedel af bestyrelsens medlemmer er uafhængig af stifter.

FSR – Danske revisorer anfører herudover, at de foreslåede ændringer i øvrigt synes velbegrundede og hensigtsmæssige, men at der i forhold til reglerne om regnskabsaflæggelse bør ske en ensretning mellem de erhvervsdrivende fonde og ikke-erhvervsdrivende fonde.

I forhold til reguleringen af ikke-erhvervsdrivende fondes ledelse bemærkes det, at det fremsatte lovforslag medtager en række af de anbefalinger, som er indeholdt i Erhvervsfundsudvalgets rapport, herunder skærpede krav til ledelsens uafhængighed, sidestillelse af væsentlige gavegivere og bidragsydere med stifter samt forslaget om, at hvis en myndighed fører tilsyn med en fond, som den selv er stifter af, kan fonden ikke undtages fra fondslovens regler. I forhold til de øvrige anbefalinger vedrørende bl.a. CSR-indsats, medarbejderrepræsentation og god fondsledelse har Justitsministeriet af de grunde, der er anført under pkt. 2.2 ovenfor, ikke fundet, at der for de ikke-erhvervsdrivende fonde bør stilles samme krav til ledelsen som i de erhvervsdrivende fonde.

I forhold til kravene til en selvstændig ledelse, herunder særligt kravene til graden af uafhængighed i bestyrelsen i forhold til stifter, bemærkes det, at det altid må bero på en konkret vurdering, om disse krav er opfyldt. Som det fremgår under pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, forudsættes det imidlertid, at kravet om uafhængighed er opfyldt, såfremt en tredjedel af bestyrelsens medlemmer er uafhængig af stifter.

Vedrørende fristen for indsendelse (til fondsmyndigheden) af oplysninger om bl.a. bestyrelsens sammensætning foreslås denne frist med lovforslaget nedsat til 4 uger. Efter den gældende fondslov skal sådanne oplysninger blot indsendes til SKAT sammen med selvangivelsen.

Justitsministeriet har – med henblik på at skærpe opmærksomheden i forhold til bl.a. vigtigheden af, at fondsmyndigheden er i besiddelse af ajourførte oplysninger om, hvem der udgør bestyrelsen i en fond – fundet det nødvendigt at indsætte en sådan 4-ugers frist. Ministeriet har samtidig fundet, at en 2-ugers frist, som forventes fastsat i det kommende lovforslag til en ny erhvervsfondslov, vil være for snæver en tidsramme, når der tages behørigt hensyn til, at en række af de mindre ikke-erhvervsdrivende fonde ofte har en mindre administration.

2.4. Fondsregister

Advokatrådet, Danske Advokater og LO opfordrer – under henvisning til Erhvervsfondsudvalgets rapport – til, at der indføres et offentligt register for de ikke-erhvervsdrivende fonde.

Regeringen har på baggrund af Erhvervsfondsudvalgets anbefaling overvejet behovet for at (gen)indføre et register for de ikke-erhvervsdrivende fonde. Regeringen har imidlertid fundet, at der ikke er tilstrækkelig grundlag for at genindføre et register, også henset til de omkostninger der er forbundet hermed. Det bemærkes herved i øvrigt, at de oplysninger, der i givet fald ville være tilgængelige om de ikke-erhvervsdrivende fonde i et sådant register, vil kunne indhentes ved at indgive anmodning om aktindsigt til fondsmyndigheden.

2.5. Klageadgang

Advokatrådet, Danske Advokater og Dansk Industri (herefter DI) opfordrer til, at der indføres en administrativ klageadgang for de ikke-

erhvervsdrivende fonde, jf. en lignende anbefaling fra Erhvervsfundsudvalget for så vidt angår de erhvervsdrivende fonde.

Den klageadgang, der i Erhvervsfundsudvalgets rapport foreslås indført for de erhvervsdrivende fonde, forudsættes at ske inden for rammerne af et allerede eksisterende ankenævn (Erhvervsankenævnet), der har indsigt i området, og som i disse sager vil blive tiltrådt af sagkyndige medlemmer med indblik i fondsområdet.

Der findes ikke på området for de ikke-erhvervsdrivende fonde et tilsvarende ankenævn. Hertil kommer, at der efter Justitsministeriets opfattelse ikke i forhold til de afgørelser, der træffes efter fondsloven, er tilstrækkeligt behov for at etablere en sådan administrativ klageadgang for de ikke-erhvervsdrivende fonde.

2.6. Sidestillelse af væsentlige gavegivere, bidragsydere mv. med stifter

Finansrådet opfordrer til, at der i bemærkningerne til lovforslaget – med den foreslåede sidestilling af væsentlige gavegivere, bidragsydere mv. med fondens stifter – bør angives eksempler på, hvornår en gave eller et bidrag er væsentlig. Der bør – eventuelt i fondens vedtægt – endvidere fastsættes regler om, at fondsmyndigheden skal modtage oplysninger om væsentlige gavegivere mv.

Som anført under pkt. 3.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger er formålet med den foreslåede ændring, hvorefter væsentlige gavegivere, bidragsydere mv. sidestilles med fondens stifter, at undgå risiko for omgåelse af forbuddet mod uddeling af midler til stifter, medlemmer af ledelsen og nærtstående til disse personer. Erhvervsfundsudvalget har anbefalet, at der indsættes en sådan bestemmelse i erhvervsfondsloven. Justitsministeriet finder, at samme hensyn gør sig gældende i relation til de ikke-erhvervsdrivende fonde.

Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 3, i fondsloven, må det bero på en konkret vurdering, hvornår en gave er væsentlig, og flere elementer har betydning for denne vurdering. Det fremgår i den forbindelse af bemærkningerne, at såfremt fondens (fortsatte) virke er afhængig af den pågældende gave, vil det klare udgangspunkt være, at gaven må betragtes som væsentlig.

Med hensyn til oplysninger om væsentlige gavegivere, bidragsydere mv. til fondsmyndigheden henvises til pkt. 2.8 nedenfor.

2.7. Fonde undergivet statsligt, regionalt eller kommunalt tilsyn

DI har anført, at hensigten med § 1, stk. 3, 2. pkt. (der bliver § 1, stk. 5, 2. pkt.) i fondsloven, er uklar, idet den valgte formulering fører til tvivl om, hvorvidt formålet er et forbud mod, at stifteren af en fond samtidig fører tilsyn, eller om formålet er at fastslå, at stifter godt kan føre tilsyn, men at fonden fortsat vil være underlagt fondsmyndighedens tilsyn.

Som anført under pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger har Erhvervsfondsudvalget – med baggrund i den fondsretlige grundsætning om adskillelse mellem fonden og dens stifter – foreslået indført en tilsvarende regel i Erhvervsfondsloven. Justitsministeriet finder, at samme hensyn gør sig gældende for så vidt angår de ikke-erhvervsdrivende fonde.

Justitsministeriet har imidlertid på baggrund af DI's høringssvar foretaget en præcisering af bestemmelsens ordlyd samt bemærkningerne hertil. Der henvises herom til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

2.8. Vedtægten

Advokatrådet, Danske Advokater og **Finansrådet** opfordrer til, at det overvejes at indføre krav om, at stifteren af en fond skal fremgå af fondens vedtægt.

Justitsministeriet er enig i, at det vil skabe større gennemsigtighed, hvis oplysninger om fondens stifter kan findes i vedtægten.

Bl.a. i lyset af de indkomne høringssvar har ministeriet derfor i lovforslaget indføjet et krav om, at en fonds stifter(e) skal fremgå af vedtægten, jf. forslaget til § 6, stk. 1, nr. 2, i fondsloven. Tilsvarende vil væsentlige gavegivere, bidragsydere mv. skulle fremgå af vedtægten, hvis gaven mv. ydes i forbindelse med stiftelsen, jf. forslaget til § 1, stk. 3, 1. pkt., i fondsloven, hvorefter gavegivere mv. sidestilles med fondens stifter(e).

Som en konsekvens af de nævnte forslag foreslås endvidere den gældende bestemmelse i § 6, stk. 2, i fondsloven, hvorefter oplysninger om stifter(e)

skal indsendes særskilt til fondsmyndigheden og told- og skatteforvaltningen, såfremt de ikke fremgår af vedtægten, ophævet.

Med henblik på at sikre, at fondsmyndigheden (også) får oplysninger om væsentlige gavegivere, bidragsydere mv., der tildeler fonden midler efter stiftelsen, foreslås der endelig indsat et 2. pkt. i fondslovens § 1, stk. 3, hvorefter sådanne oplysninger skal indsendes til fondsmyndigheden senest 4 uger efter fondens modtagelse af midlerne.

Der henvises herom i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.9. Afsættelse af bestyrelsesmedlemmer

Advokatrådet og **Danske Advokater** anfører, at den foreslåede ændring af fondslovens § 13 stk. 4, giver anledning til tvivl om, hvornår fondsmyndigheden kan anvende sin skønsbeføjelse til at afsætte bestyrelsesmedlemmer.

Med lovforslaget ændres kriteriet for, hvornår et bestyrelsesmedlem bør udtræde af bestyrelsen, fra "klart uegnet" til "uegnet".

Som anført under pkt. 3.1.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er reglerne for bestyrelsesmedlemmers egnethed efter Justitsministeriets opfattelse helt grundlæggende i forhold til at sikre en forsvarlig drift af fondene og dermed i forhold til at sikre, at fondenes formål efterleves. Det gælder både i forhold til erhvervsdrivende fonde og ikke-erhvervsdrivende fonde. Justitsministeriet finder det derfor vigtigt, at fondslovenes krav til det enkelte bestyrelsesmedlem, herunder kriterierne for udtræden af bestyrelsen og afsættelse af bestyrelsesmedlemmer, er enslydende i de to fondslove.

Den foreslåede ændring af kriteriet for, hvornår et bestyrelsesmedlem bør udtræde af bestyrelsen, har først og fremmest til formål at understrege vigtigheden af, at det enkelte bestyrelsesmedlem vurderer sin egen egnethed i forhold til at varetage fondens formål, opgaver og interesser. Den foreslåede ændring forventes som det klare udgangspunkt derfor heller ikke at give anledning til flere sager end hidtil om afsættelse af bestyrelsesmedlemmer. Det bemærkes herved i øvrigt, at fondsmyndighedens kompetence til efter fondslovens § 14 (som ikke foreslås ændret), at afsætte bestyrelses-

medlemmer også fremover forudsættes bragt i anvendelse alene i undtagelsestilfælde, jf. herved bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16.

2.10. Forhøjelsen af beløbsgrænsen fra 250.000 kr. til 1 mio. kr.

LO og **Finansrådet** finder, at der ikke bør foretages en forhøjelse af minimumskapitalkravet fra 250.000 kr. til 1 mio. kr.

Advokatrådet, Danske Advokater, LO, FSR - Danske Revisorer, DI og **Finansrådet** anfører, at ændringen af kapitalkravet skaber uklarhed om retsstillingen for fonde, der – efter at være gyldigt stiftet – efterfølgende falder uden for lovens område, samt for fonde, der søges oprettet med en kapital under minimumskapitalkravet. **Advokatrådet og Danske Advokater** anfører endvidere, at det for en fond, hvis formue efter lovens ikrafttræden mindskes til under minimumskapitalkravet på 1 mio. kr., bør være muligt at få tilladelse til opløsning af fonden. Endelig foreslår **Finansrådet**, at det bliver muligt at sammenlægge fonde, der har en kapital på under 1 mio. kr., og som derfor falder uden for lovens område, med fonde, der opfylder lovens kapitalkrav, på samme vilkår, som hvis begge fonde havde været omfattet af loven.

Som anført under pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er baggrunden for den foreslåede forhøjelse af minimumskapitalkravet et ønske om at sikre, at fonde, der fremadrettet oprettes, reelt er levedygtige som fonde (det vil sige, at fondene har den tilstrækkelige kapital til at kunne varetage deres formål, og at de må antages at kunne virke i princippet uden tidsbegrænsning (dog i mindst 10 år, som det er et krav efter gældende administrativ praksis)).

I modsætning til de erhvervsdrivende fonde, som genererer indtægter ved udøvelse af erhvervsvirksomhed, skal de ikke-erhvervsdrivende fonde som udgangspunkt leve af afkastet af den bundne kapital, og behovet for en solid startkapital er derfor større for disse fonde.

I forhold til spørgsmålet om retsstillingen for de fonde, der falder uden for loven, fordi de ikke længere opfylder lovens kapitalkrav, samt de fonde, der fremadrettet ønskes stiftet, men som ikke har den nødvendige startkapital, bemærkes det, at den fremtidige praksis i disse situationer ikke vil adskille sig fra, hvad der gælder i forhold til minimumskapitalkravet i dag.

Justitsministeriet har imidlertid på baggrund af de indkomne hørings svar foretaget en mindre justering af bemærkningerne under pkt. 3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det fremgår således nu bl.a., at fonde, der i dag anmeldes til fondsmyndigheden med en kapital på under det nuværende kapitalkrav på 250.000 kr., får meddelelse fra fondsmyndigheden om, at der ikke er tale om en fond i fondslovens forstand, idet kapitalkravet efter fondslovens § 8, stk. 1, ikke er opfyldt, og at dette fremadrettet ligeledes vil gælde for fonde, der anmeldes med en kapital på under 1 mio. kr. Det er endvidere præciseret, at der som hidtil vil være mulighed for at søge fondsmyndigheden om dispensation fra kapitalkravet, jf. fondslovens § 8, stk. 2, samt at de fonde, der meddeles en sådan dispensation, vil være omfattet af samtlige bestemmelser i loven.

I forhold til dispensationsadgangen efter fondslovens § 8, stk. 2, bemærkes i øvrigt, at denne – på grund af den gældende kapitalgrænse på 250.000 kr. – hidtil har haft et begrænset anvendelsesområde. Efter Justitsministeriets opfattelse må dispensationsadgangen imidlertid antages at ville blive anvendt i et vist videre omfang, såfremt det foreslåede forhøjede minimumskapitalkrav vedtages.

I forhold til fonde, hvis kapital efterfølgende mindskes til under minimumskapitalkravet, følger det af fondslovens § 1, stk. 4 (der bliver § 1, stk. 6), at disse fonde fortsat vil være omfattet af visse bestemmelser i fondsloven, ligesom de almindelige fondsretlige grundsætninger fortsat vil finde anvendelse for disse fonde. Fondene vil imidlertid ikke længere være omfattet af fondsmyndighedens generelle tilsyn. I forhold til fonde, der opfylder lovens nuværende kapitalkrav på 250.000 kr., men som følge af forhøjelsen af minimumskapitalkravet til 1 mio. kr. ikke længere vil være omfattet af fondsloven i sin helhed, vil der gælde det samme.

For så vidt angår spørgsmålet om opløsning af fonde, der ikke længere opfylder lovens minimumskapitalkrav, må det – på samme måde som hidtil – bero på en konkret vurdering, om en fond kan meddeles tilladelse til opløsning.

Afgørende for denne vurdering er, om fonden kan antages at være levedygtig fremadrettet, hvilket vil sige, at den kan videreføres i forhold til dens formål, jf. herved fondslovens § 32, der ikke foreslås ændret, og hvorefter en fond, hvis midler ikke står i rimeligt forhold til formålet, kan opløses. En fond, der således f.eks. på grund af de seneste års renteudvikling alene kan opnå et sådant afkast af formuen, at det efter fondens afholdelse af

udgifter til administration mv. ikke længere er muligt for fonden at støtte det eller de angivne formål i vedtægten, vil således efter en konkret vurdering kunne få tilladelse til at lade sig opløse.

Om muligheden for at foretage sammenlægning af fonde bemærkes det, at det – på helt samme måde som hidtil – afgørende er, om de fonde, der søges sammenlagt, har sammenlignelige formål. Fonde, der er gyldigt stiftet, men som ikke længere er omfattet af fondsloven som følge af, at fonden ikke længere opfylder minimumskapitalkravet i fondslovens § 1, stk. 4 (der bliver § 1, stk. 6), behandles i den forbindelse ikke anderledes end fonde, der er omfattet af fondsloven. Forslaget om forhøjelse af kapitalkravet medfører således ikke ændringer i fondsmyndighedens praksis i forhold til sammenlægning af fonde, ligesom der ikke ændres på de skatteretlige regler forbundet hermed.

2.11. Uddeling af gaver

Finansrådet støtter den foreslåede udvidede adgang til uddeling af gaver. **Advokatrådet, Danske Advokater** og **DI** støtter også en udvidet adgang til uddeling af gaver, idet disse organisationer dog samtidig foreslår, at ”klart må antages” ændres til ”må antages”. **Advokatrådet** og **Danske Advokater** foreslår endvidere, at der indføres en henvisning til bestyrelsens forpligtelser i forhold til fondens formål samt tilstrækkelig kapital.

Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation ISOBRO støtter den udvidede adgang til uddeling af gaver. Organisationen efterspørger i tilknytning hertil anvisninger på, hvad der ligger i begrebet et ”ubetydeligt beløb efter fondens forhold”.

I forhold til kravet efter den foreslåede bestemmelse om, at det ”klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal bruges til uddeling”, skal Justitsministeriet bemærke, at der er tale om en undtagelse til fondslovens hovedregel om, at uddeling af gaver, hvor gavegiveren ikke udtrykkeligt har bestemt, at gaven skal anvendes til uddeling, jf. § 9, stk. 1, nr. 2, der ikke foreslås ændret, kræver fondsmyndighedens samtykke.

Der bør efter Justitsministeriets opfattelse derfor i forhold til en sådan undtagelse foreligge en meget høj grad af sikkerhed for, at det har været gavegivers ønske, at beløbet skal bruges til uddeling.

På baggrund af de fremkomne høringssvar om afgrænsningen af et "ubetydeligt beløb" har Justitsministeriet foretaget en udbygning og præcisering under pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, i fondsloven (lovforslagets § 1, nr. 11).

Således skal beløbet først og fremmest ses i forhold til fondens formue. Efter omstændighederne vil imidlertid også beløb, der – set i forhold til fondens formue – ikke er ubetydelige, i helt særlige tilfælde kunne omfattes af bestemmelsen.

Der kan herom i øvrigt henvises til følgende eksempler:

Eks. 1: En fond har aktiver for 1 mio. kr. Den modtager en enkeltstående gave på 5.000 kr. under omstændigheder, hvor det klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal anvendes til uddeling.

De 5.000 kr. må anses for at være et ubetydeligt beløb set i forhold til fondens formue. Bestyrelsen kan uden fondsmyndighedens samtykke uddele gaven efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, i fondsloven.

Eks. 2: En fond har aktiver for 1 mio. kr. Den modtager en enkeltstående gave på 25.000 kr. under omstændigheder, hvor det klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal anvendes til uddeling.

De 25.000 kr. kan ikke umiddelbart anses for at være et ubetydeligt beløb set i forhold til fondens formue. Bestyrelsen kan derfor ikke uden fondsmyndighedens samtykke uddele gaven efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, i fondsloven. Forholdet omfattes derimod af fondslovens § 9, stk. 1, nr. 2, der ikke foreslås ændret.

Eks. 3: En fond har aktiver for 1 mio. kr. Fonden modtager i forbindelse med en konkret aktivitet omfattet af dens formål i alt 2 mio. kr. i donationer, og det må – på baggrund af omstændighederne ved den konkrete aktivitet – klart antages at have været alle gavegivernes ønske, at donationerne skal bruges til uddeling, uden at dette dog eksplicit er kommet til udtryk.

Beløbet på 2 mio. kr. består bl.a. af en lang række mindre donationer, som utvivlsomt hver især udgør et ubetydeligt beløb set i forhold til fondens forhold, herunder særligt i forhold til fondens formue. Bestyrelsen kan der-

for uden fondsmyndighedens samtykke uddele disse beløb, jf. den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, i fondsloven.

Beløbet på 2 mio. kr. består endvidere af 10 donationer à 25.000 kr. Disse donationer kan hver især – set i forhold til fondens formue – ikke anses for at udgøre ubetydelige beløb, men set i forhold til de øvrige modtagne beløb, det samlede modtagne beløb og den sammenhæng, beløbene er modtaget, vil de modtagne beløb på trods heraf kunne anses for ubetydelige i forhold til fondens forhold, og de vil dermed kunne uddeles uden fondsmyndighedens samtykke efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, i fondsloven.

Det bemærkes i øvrigt, at får bestyrelsen i en fond tilbudt et større beløb i forhold til fondens forhold fra en gavegiver, bør det inden fondens modtagelse af gaven mv. klarlægges, om gavegiver ønsker, at midlerne skal anvendes til uddeling. I modsat fald vil formodningen være, at gaven – idet den udgør et større beløb – skal tillægges den bundne kapital, jf. herved fondslovens § 9, stk. 1, nr. 2, der ikke foreslås ændret.

Justitsministeriet bemærker afslutningsvis, at ministeriet ikke har fundet, at den foreslåede mulighed for at uddele gaver giver anledning til at præcisere reglerne om bestyrelsens pligt i forhold til bestyrelsen af kapitalen svarende til reglerne herom i erhvervsfondsloven. Det bemærkes herved, at de ikke-erhvervsdrivende fondes kapital som udgangspunkt anbringes i overensstemmelse med anbringelsesbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 957 af 10. juli 2013 om anbringelse og bestyrelse af fondes midler.

2.12. Indsigt i årsregnskaber mv. samt krav til regnskaber, revisorer mv.

LO finder, at forslagene vedrørende justering af reglerne om indsigt i fondes og foreningers regnskaber begrænser offentlighedens adgang hertil. Ansvar for at udlevere oplysninger om regnskaberne bør pålægges de enkelte fonde og foreninger.

Finansrådet anfører, at det er væsentligt, at offentligheden kan få adgang til årsregnskaber, vedtægter og oplysning om fondens bestyrelse, og organisationen foreslår på den baggrund, at der foretages en præcisering heraf i loven.

FSR – Danske Revisorer foreslår, at der indføres krav om brug af godkendte revisorer i forhold til forvaltningsafdelingens udarbejdelse af regnskaber for fondene. Endvidere foreslås det, at ikke-erhvervsdrivende fonde omfattes af årsregnskabslovens regler, samt at fonde, hvis aktiver ikke opfylder kapitalkravet, fortsat skal foretage indberetninger i overensstemmelse med skattekontrollovens regler.

Med de foreslåede bestemmelser i § 46, stk. 1 og 2, og § 56, stk. 1 og 2, i fondsloven foretages der en præcisering af reglerne om adgangen til aktindsigt i fondes og foreningers årsregnskaber, herunder lovfæstes der en pligt for fondene til at indsende kopi af årsregnskabet, når fondsmyndigheden anmoder herom, til brug for denne myndigheds behandling af en aktindsigtsanmodning.

Reglerne om aktindsigt, herunder offentlighedslovens regler om aktindsigt, finder ikke anvendelse på private aktører. Justitsministeriet finder på den baggrund, at pligten til at udlevere oplysninger ikke skal pålægges de enkelte fonde.

Det bemærkes i øvrigt, at de almindelige regler om aktindsigt vil finde anvendelse, jf. herved henvisningen til § 34 i lov om offentlighed i forvaltningen, der blev indsat i fondsloven ved lov nr. 639 af 12. juni 2013.

Det bemærkes endvidere, at der med lovforslaget ikke lægges op til at indskrænke den nuværende adgang til indsigt i oplysninger om en fonds vedtægter og om bestyrelsens sammensætning. Fondsmyndigheden vil fremover være i besiddelse af oplysninger herom, jf. fondslovens § 6, stk. 2, og § 11, stk. 2, og der vil også fremadrettet kunne anmodes om aktindsigt i disse oplysninger.

Til det anførte om kravene til ikke-erhvervsdrivende fondes årsregnskab, revision mv. bemærker Justitsministeriet, at der ikke med lovforslaget foretages en ændring af de gældende krav hertil. Det bemærkes i den forbindelse, at der efter Justitsministeriets opfattelse ikke er behov for – i forhold til de ikke-erhvervsdrivende fonde – at fastsætte de yderligere krav i forhold til revision og årsregnskab, som Erhvervsfondsudvalget har anbefalet i forhold til de erhvervsdrivende fonde, og som forventes indeholdt i det lovforslag til en ny erhvervsfondslov, som erhvervs- og vækstministeren vil fremsætte senere i denne folketingssamling. Der henvises herom i øvrigt til pkt. 2.2 ovenfor.

2.13. Økonomiske konsekvenser

Finansrådet udtrykker bekymring for, at fonde, der med forhøjelsen af kapitalkravet falder uden for fondslovens område, ikke længere vil have pligt til at lade formuen administrere i en forvaltningsafdeling i medfør af anbringelsesbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 957 af 10. juli 2013 om anbringelse og bestyrelse af fondes midler. Hermed vil fondene miste den væsentlige vejledning og sparring, der tilbydes i disse afdelinger, og som efter organisationens opfattelse medvirker til, at fondene ledes på betryggende vis. Det anføres, at dette endvidere vil betyde en mindre indtjening for forvaltningsafdelingerne på ikke under 15 mio. kr., idet fondene formentlig i stedet vil blive kunder i en almindelig bankfilial.

Finansrådet opfordrer herudover til, at der indsættes yderligere lempelser fra kravet om ophørsbeskatning, herunder også i sammenlægningsituationer.

I forhold til det anførte om fondes muligheder for at lade formuen bestyre af en forvaltningsafdeling skal Justitsministeriet bemærke, at der efter den gældende lov ikke gælder et krav om, at alle fondes formuer skal bestyres i en forvaltningsafdeling. En fond har således mulighed for i sin vedtægt at angive, at formuen bestyres på anden vis, jf. herved anbringelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 1. I forhold til de fonde, som med forhøjelsen af minimumskapitalgrænsen ikke længere vil være omfattet af fondsloven og dermed anbringelsesbekendtgørelsens regler, bemærker Justitsministeriet, at det forhold, at en fond ikke længere er omfattet af fondsloven, ikke nødvendigvis vil betyde, at fonden ikke fortsat vælger at lade sig administrere af en forvaltningsafdeling.

I forhold til det af Finansrådet anførte om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget for forvaltningsafdelingerne bemærkes det, at såfremt fondene benytter sig af at placere formuen gennem en almindelig bankfilial eller en anden administrator, vil et eventuelt økonomisk tab for forvaltningsafdelingerne blive modsvaret af en indkomst for den nye administrator mv. og/eller en besparelse for fondene. Justitsministeriet finder herefter ikke, at lovforslaget samlet set kan antages at ville medføre negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at der – bortset fra overgangsreglen i lovforslagets § 2, stk. 3, om fonde, der ved lovens ikrafttræden ikke længe-

re er omfattet af loven som følge af forhøjelsen af kapitalkravet – ikke lægges op til ændringer af reglerne om beskatning af fonde.

3. Udformningen af lovforslaget

Der er i forhold til det lovudkast, som har været sendt i høring, foretaget følgende ændringer i det fremsatte lovforslag:

- I undertitlen til forslaget er det præciseret, at der er tale om en udvidet adgang til uddeling af gaver.
- Den foreslåede konsekvensændring i lovudkastets § 1, nr. 3, er udgået, idet et lovforslag til en ny erhvervsfondslov endnu ikke er fremsat og vedtaget.
- Der foreslås i § 1 stk. 3, i fondsloven, indsat et 2. pkt., hvorefter oplysninger om væsentlige gavegivere, bidragsydere mv., som tildeler fonden midler efter stiftelsen, skal fremsendes til fondsmyndigheden inden for en frist på 4 uger. Der henvises herom i øvrigt til pkt. 2.8 ovenfor.
- Affattelsen af det foreslåede § 1, stk. 3, 2. pkt. (der bliver § 1, stk. 5, 2. pkt.), i fondsloven foreslås ændret med henblik på at præcisere bestemmelsens indhold. Der henvises herom til pkt. 2.7 ovenfor.
- Der foreslås i § 6, stk. 1, nr. 2, i fondsloven fastsat krav om, at fondens stifter(e) skal fremgå af vedtægten. Der henvises herom til pkt. 2.8 ovenfor.
- Som følge af den foreslåede ophævelse af § 45, stk. 1, nr. 4, i fondsloven, foreslås lovens § 45, stk. 2, konsekvensændret.
- Af lovtekniske årsager indsættes overgangsbestemmelsen indeholdt i lovudkastets § 3 i § 2 stk. 3, i det fremsatte lovforslag. Samtidig er bestemmelsens affattelse ændret med henblik på at præcisere, at der er tale om fonde, der er gyldigt stiftet, men som med forhøjelsen af kapitalkravet ikke længere omfattes af loven.
- Bemærkningerne til den foreslåede ændring af kapitalkravet i fondslovens § 1, stk. 2, og § 8, stk. 1 og 2, er præciseret og udbygget. Der henvises herom til pkt. 2.10 ovenfor.

- Bemærkningerne til den foreslåede udvidelse af fondes adgang til at foretage uddeling af gaver, jf. den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 3, i fondsloven, er udbygget, og der er foretaget en præcisering af, hvornår en gave i lovens forstand udgør et ”ubetydeligt beløb”.
- Herudover er der foretaget enkelte redaktionelle ændringer i lovforslaget samt ændringer og præciseringer i lovforslagets bemærkninger.